

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-171/08-01

Název školy: **Základní škola speciální a Základní škola praktická, Praha 10, Starostrašnická 45**

Adresa: Starostrašnická 45, 100 00 Praha 10

Identifikátor: 600 021 386

IČ: 65 401 646

Místo inspekce: Starostrašnická 45, 100 00 Praha 10

Termín inspekce: 18. – 20. února 2008

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základní škole speciální k termínu inspekce.

Cíle inspekční činnosti:

- Přehled vývoje rozpočtu školy ke dni inspekce
- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání k termínu inspekce
- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví – výchova ke zdravému životnímu stylu

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola speciální a Základní škola praktická, Praha 10, Starostrašnická 45 vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky mentálně postižené s kombinací smyslového či tělesného postižení a vadami řeči. Cílem výchovně-vzdělávací práce je pro žáky získání základních vědomostí, dovedností a návyků, dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a zapojení se dle svých možností do společenského života v modifikovaných podmínkách při odborném pedagogickém působení v rámci komplexní péče. Žáci se vzdělávají podle Vzdělávacího programu

pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24035/97-22 a podle Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy, čj. 15988/2003-24. Vlastní výuka probíhá na základě vytvořeného individuálního vzdělávacího plánu (IVP) sestaveného pro každého žáka s ohledem na jeho postižení, možnosti a schopnosti.

Škola vykonává činnost přípravného stupně základní školy speciální, základní školy speciální, základní školy praktické, speciálního pedagogického centra (SPC), školní družiny, školního klubu a od ledna 2007 školní jídelny-výdejny. Učební plán je rozpracovaný do 10 ročníků. K datu 30. 9. 2007 škola vykázala v 6 třídách 41 žáka. Zřizovatelem je Magistrát hlavního města Praha (MHMP).

Od předchozí inspekce (únor 2001) škola v souvislosti s novou legislativou změnila svůj název, došlo k některým úpravám interiéru (rekonstrukce muzikoterapeutického sálu) a k modernizaci vybavení (pořízení interaktivní tabule s datovým projektorem a notebookem pro multimediální výchovu, rekonstrukce počítačové sítě, vybavení některých tříd novým školním nábytkem, který lépe vyhovuje potřebám tělesně postižených žáků). V roce 2007 byla rekonstruována jídelna – výdejna, což společně se změnou dodavatele obědů přispělo ke zvýšení kvality stravování.

Při předchozí inspekci byly konstatovány dílčí nedostatky v IVP z hlediska struktury a přehlednosti, ve vyplňování třídních knih a třídních výkazů a dále v podílu činností delegovaných na pracovníky. Současná zjištění dokládají pozitivní změny.

II. Ekonomické údaje

Porovnáním a hodnocením tří let 2005, 2006 a 2007 lze konstatovat vzestupnou tendenci přidělovaných neinvestičních finančních prostředků ze státního rozpočtu. Hlavní část neinvestičních finančních prostředků byla čerpána na platy zaměstnanců, zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění, na ostatní osobní náklady. Ostatní neinvestiční prostředky byly čerpány na nákup učebnic, učebních pomůcek a na školení pedagogických pracovníků.

V roce 2005 škola obdržela navýšený rozpočet o účelový neinvestiční příspěvek ze státního rozpočtu na zajištění ICT v rámci SIPVZ na infrastrukturu.

V roce 2006 byla škole přidělena účelová investiční dotace ze státního rozpočtu MŠMT na kompenzační pomůcky – interaktivní tabule.

V roce 2007 byl škole upraven rozpočet o neinvestiční příspěvek ze státního rozpočtu na realizaci rozvojového programu ve vzdělávání *Program na podporu pokrytí konektivity škol v rámci SIPVZ v roce 2007*. Dále byl upraven rozpočet o neinvestiční příspěvek ze státního rozpočtu na kompenzační pomůcku – tříkolka LOPED.

V hodnoceném období tří let byly závazné ukazatele rozpočtu přímých nákladů na vzdělávání a účelově přidělené finanční prostředky čerpány podle zadání a metodických pokynů poskytovatele dotací. Přidělené dotace škola spravovala a vyúčtovala podle zřizovatele a podle účelu v jednotlivých sledovaných obdobích.

III. Hodnocení školy

Ředitelka školy je ve funkci od roku 1996. Vzdělávací cíle uvedené v *Koncepci rozvoje školy do roku 2010* jsou v souladu s rozvojem vzdělávací soustavy České republiky i se strategickými prioritami Hlavního města Prahy. Vycházejí z dokonalé znalosti problematiky školy a jejích reálných možností. Postupy jejich plnění jsou konkretizovány

v ročním plánu, který obsahuje mimo jiné i opatření k naplnění daných cílů, a v měsíčních plánech s danými termíny akcí a zodpovědností pracovníků. Koncepce zahrnuje i strategie k zajištění komplexní péče o postižené děti včetně výchovy ke zdraví z hlediska bezpečnosti a zdraví žáků v návaznosti jednotlivých stupňů vzdělávacího procesu (např. výchova k sociálním dovednostem, výchova ke zdraví). To souvisí i s dalšími aktivitami, které se podařilo propojit a které je třeba nadále rozvíjet. Jedná se o činnost klinické logopedky a foniatra, činnost SPC se zaměřuje na klienty s vícečetným postižením nejen v blízkém okolí. Škola byla v roce 2006 zařazena do pilotní skupiny, která bude ověřovat od příštího školního roku ŠVP pro ZŠ speciální. S tím souvisí úzká spolupráce s Výzkumným ústavem pedagogickým. Do práce se zapojili všichni pedagogičtí pracovníci včetně vychovatelů. Ředitelka je i členkou pracovní skupiny odborníků jmenovaných MŠMT z oblasti psychopedie pro tvorbu RVP pro ZŠ speciální.

Ředitelka stanovila vnitřními instrukcemi provoz školy. *Organizační řád* a jeho schéma konkretizují její řízení. Rozdělení kompetencí je funkční, činnosti školy vyhovuje, organizace výchovně-vzdělávacího procesu je promyšlená. Kontrolní činnost vychází z *Plánu hospitací ve školním roce 2007/2008*, je časově promyšlena a naplňována. Hospitace provádí ředitelka školy, případné nedostatky s jednotlivými pedagogy projednává. Pravidelnou analýzu této činnosti neprovádí.

Pro vlastní hodnocení školy ředitelka vytvořila účinný systém. Ve spolupráci s ostatními pedagogy vypracovala podle časového harmonogramu velmi kvalitní *Vlastní hodnocení školy za školní rok 2006/2007*. Z dostatečného množství získaných informací (SWOT analýza, dotazníky pro učitele, rodiče) zhodnotila dosavadní stav a rozvrhla opatření v jednotlivých oblastech řízení školy, která mohou přispět ke zlepšení kvality klíčových procesů i nastavených strategií. Jednou z priorit školy je trvalé sledování kvalitativních aspektů vycházejících z jejich cílů rozvoje a jejího poslání.

Personální podmínky jsou nadprůměrné. Z 19 pedagogů pouze jedna vychovatelka nemá odbornou kvalifikaci, doplňuje si ji studiem na vysoké škole. Další vychovatelka dokončuje magisterské studium a ředitelka studium školského managementu. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro profesní růst pedagogů, motivuje je ke zvyšování nebo rozšiřování kvalifikace. Jejich další vzdělávání je cílené k potřebám školy. Semináře a kurzy, kterých se vyučující účastní, jsou zaměřené především na práci s postiženými žáky, ale i na podporu zdraví a rozvoj pohybových dovedností. Jedna vychovatelka absolvovala kurz první pomoci.

Škola podporuje zdravý vývoj žáků a dbá na vytváření bezpečných podmínek při všech jejich činnostech. Při pravidelných prověrkách vyhledává možná rizika a na základě vhodných opatření je odstraňuje. V souvislosti s vytvářením bezpečného prostředí jsou žáci pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. *Minimální preventivní program* stanovuje úkoly v oblasti prevence, ve výchově ke zdravému životnímu stylu a v sexuální výchově. Výchovu ke zdraví podporují sportovní aktivity – výuka plavání, sportovní soutěže, ozdravné pobyty, výlety. Pitný režim je zajištěn poskytováním čaje a ochucené vody žákům během vyučování i při odpoledních aktivitách. Pro rozvoj pohybových činností a relaxaci slouží tělocvična a herna, obě vybavené vhodným náradím. Při všech činnostech žáků je zajištěn dozor pedagogů. Při případných úrazech žáků škola stanoví další opatření k jejich předcházení.

Při přijímání žáků ke vzdělávání jsou dodržovány stanovené právní předpisy. Informace o jejich přijímání jsou zveřejněny na webových stránkách školy. Většina zájemců přichází

na základě doporučení SPC. Škola vzhledem ke své kapacitě nemůže všechny přijmout. Rodičům, jejichž děti mohou být vzdělávány v jiné škole, pomáhá s jejím výběrem.

Je ustanovena školská rada, která projednává všechny významné dokumenty a strategie. Škola rozvíjí partnerství se zřizovatelem a rodiči. Spolupráce směřuje ke zkvalitnění vzdělávání. Informační systém je funkční. Škola se snaží o zlepšení prezentace na veřejnosti, o propagaci své činnosti i prostřednictvím přehledných a aktuálních webových stránek. Ředitelka úspěšně oslovuje sponzory, s jejichž pomocí se daří zlepšovat materiální podmínky. Spolupracuje s občanským sdružením *Dílna tvořivosti* zřízeným při Jedličkově ústavu v Praze, kde probíhá program pro starší žáky v sociálně terapeutické dílně. Jeho cílem je pomoc v rozhodování o dalším uplatnění a v získávání náhledu na vlastní možnosti a dovednosti. *Sdružení pro integraci mentálně postižených v Praze 6* nabízí aktivity a pracovní úkony vztahující se k rozvíjení dovedností potřebných v denním životě. Úzká kooperace funguje s Pedagogickou fakultou UK Praha, katedra speciální pedagogiky, a FTVS oboru tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených, jejichž studenti zde vykonávají praxi. Škola využívá v rámci logopedické a foniatrické péče (součást komplexní péče) trvalou přítomnost klinické logopedky. Rehabilitační péči zajišťuje fyzioterapeut.

Úroveň vybavení školy, její materiální podmínky podporují vysokou kvalitu vzdělávání žáků. Všechny učebny, ale i další prostory školy jsou zařízené s ohledem na postižení žáků a celkově působí velmi esteticky. V kmenových i odborných pracovnách (počítačová, cvičná kuchyň, dřevodílna, keramická pracovna, místnost pro muzikoterapii a fyzioterapii) je dostatek účelně využívaných speciálních kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek. Počítačová učebna byla vybavena interaktivní tabulí přizpůsobenou vozíčkářům a počítači umožňujícími práci žákům těžce motoricky postiženým. Na školní zahradě se realizuje výuka *práce na pozemku* a zde vybudovaný *rehabilitační chodníček* využívají žáci k nácvičce pohybu ve složitějším terénu.

Během inspekce škola poprvé realizovala připravený projektový týden výuky v rámci multikulturní výchovy nazvaný *Spojené národy*, zaměřený na poznávání kulturních a sociálních odlišností zvolených destinací (Řecko, Arabské státy, Indie). K tomuto účelu vytvořený individuální rozvrh pro jednotlivé třídy zahrnoval vybrané předměty, v nichž výuka účelově a přirozeně v hojné míře podporovala mezipředmětové vztahy. Hospitovány byly pracovní a výtvarná výchova, smyslová výchova, čtení, věcné učení.

Organizace hodin zohledňovala psychohygienické zásady, zařazením aktivní i pasivní relaxace (využití odpočinkového místa při poslechu hudby a identifikování hudebních nástrojů, polohování tělesně postiženého žáka aj.). Důraz byl kladen na osvojování základů a na rozvoj sebeobsluhy (nejvíce patrné v hodinách pracovní výchovy a čtení spojeného s věcným učením), mnohé činnosti žáků ve všech sledovaných hodinách vedly k nácvičce jemné i hrubé motoriky. Pedagogové důsledně reagovali na hygienické nároky jednotlivých žáků. Ve sledovaných hodinách využívali vyučující svých zkušeností a odborných znalostí, kladli na žáky přiměřené nároky vzhledem k jejich individuálním schopnostem a možnostem. Zařazovali různé formy a metody práce, odpovídající speciálně pedagogickým postupům, korespondujícím s obsahem IVP jednotlivých žáků. Využívali mnoha názorných pomůcek, u sluchově postižených žáků (jeden navíc s autismem) zařazovali alternativní způsoby komunikace (znaková řeč nebo její upravené prvky, odezírání, obrázkové symboly a schémata, kartičky se jmény žáků, fotografie aj.). Při vstupní a průběžné motivaci vycházeli z cílů projektu a z přirozených smyslových stimulů (chuť, vůně, vzhled, vnímání rytmu a harmonie tónů). Průběžně zapojovali slovní

hodnocení, oceňovali snahu a dílčí pokrok, povzbuzovali k další činnosti. Vysoce účelná byla přítomnost druhého pedagoga v každé třídě. Z jejich činností byla patrná zkušenost a optimálně stanovená úloha asistence vyučujícímu, nutná pro práci s postiženými žáky s více vadami. Komunikační schopnosti všech žáků byly systematicky rozvíjeny dle jejich individuálních schopností, pracovní atmosféra ve třídách byla založena na vzájemné důvěře a empatii, na spolupráci a respektování druhých.

Rozbor výsledků prospěchu žáků je prováděn pravidelně v pedagogických radách, při pohovorech třídních učitelů s rodiči za přítomnosti ředitelky a dalších odborných pracovníků i v písemných hodnoceních třídních učitelů. Pro tato jednání jsou nastaveny periodické postupy, jejichž dodržování vedení školy sleduje. Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny důsledně u každého žáka zvlášť. Slovní hodnocení je používáno se souhlasem rodičů a praktikuje se od vzniku školy.

Závěrečné hodnocení:

Ředitelka školy preferuje při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů demokratické principy řízení i otevřené jednání mezi všemi zaměstnanci, což přispívá k příznivé atmosféře. Vypracovala velmi kvalitní Vlastní hodnocení školy za školní rok 2006/2007. Podporuje profesní rozvoj učitelů, zřetelná je snaha vytvořit dobrý pracovní tým. Organizace činnosti a provozu školy i informační systém jsou funkční. Systém kontroly je účinný (i přes absenci analýzy hospitační činnosti).

Pro vzdělávání žáků má škola nadstandardní personální podmínky, její materiální podmínky podporují vysokou kvalitu vzdělávání žáků. Ta je dána nejen odborností a zkušenostmi pedagogů, ale i účinným propojením - komplexností péče (SPC, fyzioterapie, klinická logopedie, speciální pedagog).

Sledovaná výuka vycházela z velmi kvalitní přípravy vyučujících (materiální podpora projektového týdne byla nadstandardní), důsledně byly respektovány individuální tempo, možnosti a potřeby žáků. Patřičný důraz byl kladen na osvojování základů a rozvoj sebeobsluhy, který přirozeně prostupoval všemi činnostmi. Charakteristickým rysem je týmová spolupráce pedagogů i asistentů přítomných ve výuce a jednotnost působení v duchu komplexní péče o žáky. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho zdraví – výchova ke zdravému životnímu stylu je nedílnou součástí každodenní výchovně-vzdělávací a terapeutické činnosti.

Škola je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
------------------	---------------	------------------

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 10 331/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. 5. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
2. Úplné znění zřizovací listiny schválená usnesením Zastupitelstva HMP č. 8/1 ze dne 21. 6. 2007 s účinností od 31. 8. 2007
3. Jmenování do funkce ředitelky Speciální školy pro děti kombinovanými vadami, Starostrašnická 45, 100 00 Praha 10 MŠMT čj. 27 093/96-60 ze dne 17. 9. 1996 s účinností od 17. 9. 1996
4. Potvrzení Odboru školství MHMP ve funkci ředitelky Speciální školy pro žáky s více vadami, Praha 10, Starostrašnická 45 čj. SKU-08/55/2004 ze dne 5. 2. 2004
5. Výkazy o základní škole S 3-01 k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2005
6. Výkazy o ředitelství škol R 13-01 k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2005
7. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní roky 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007
8. Výkaz o přípravném stupni základní školy speciální Z 4c-01 k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2005
9. Personální dokumentace ředitelky a pedagogických pracovníků k datu inspekce
10. Koncepce rozvoje školy do roku 2010 ze dne 31. 12. 2006
11. Roční plán – školní rok 2007/2008 ze dne 27. 8. 2007, měsíční plány k datu inspekce
12. Organizační řád a organizační schéma ze dne 1. 1. 2008
13. Školní řád s účinností od 1. 9. 2006 k datu inspekce
14. Minimální preventivní program školy – 2007/2008 ze dne 28. 8. 2007
15. Vlastní hodnocení školy 2006/2007 – říjen 2007
16. Záznamy z pedagogických rad ve školních letech 2006/2007 a 2007/2008 k datu inspekce
17. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
18. Záписy z jednání školské rady ve školních letech 2006/2007 a 2007/2008
19. Plán hospitací ve školním roce 2007/2008 a sledované oblasti projednaný na pedagogické radě dne 27. 8. 2007
20. Doklady o přijímacím řízení žáků přípravné třídy a 1. ročníku ve školním roce 2007/2008
21. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2007/2008 k datu inspekce
22. Třídní knihy za školní rok 2007/2008 k datu inspekce
23. Třídní výkazy za školní rok 2007/2008 k datu inspekce
24. Katalogové listy žáků k datu inspekce
25. IVP vybraných žáků tříd k datu inspekce
26. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2005/2006 a 2006/2007
27. Kniha úrazů vedená od 4. 12. 1996 k datu inspekce
28. Plán nápravných opatření k úrazům za školní rok 2006/2007
29. Zpráva o provedení prověrky BOZP a PO v roce 2007
30. Poslední upravený rozpočet v letech 2005, 2006 a 2007 (UZ 33353)
31. Přidělená účelová dotace (SIPVZ) v letech 2005, 2006 a 2007 (UZ 33245)
32. Jiné projekty školy, např. navýšení neinvestiční dotace na asistenta pedagoga, projekt Hodina, pilot Z, projekt romské komunity, program sociální prevence atd. v letech 2005, 2006 a 2007
33. Tabulka finančního vypořádání dotací přidělených škole v roce 2005, 2006 a 2007
34. Údaje o počtu žáků ke dni 30. září 2004, 30. září 2005, 30. září 2006 a 30. září 2007 z výkazů tzv. zahajovacích

35. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2005, k 31. 12. 2006 a k 31. 12. 2007
36. Z účetní evidence školy zúčtování finančních prostředků ze SR v letech 2005, 2006 a 2007– výpis účtů s UZ analyticky – výnosy (účet 691xx), náklady (501xx, 518xx, 521xx, 524xx, 525xx, 527xx, 549xx)
37. Výkaz P1-04 k 31. 12. 2005, k 31. 12. 2006, k 31. 12. 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Wagner	Jiří Wagner, v.r.
Mgr. Noëlle Kleinová	Kleinová, v.r.
Ing. Michaela Petrášková	M. Petrášková, v.r.
Mgr. Jana Pocová	J. Pocová, v.r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy/školského zařízení stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Praha 19. března 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Michaela Smrčková

M. Smrčková, v.r.